A°. 1841. N°. 1[illegible]

ARNHEMSCHE COURANT.

De prijs dezer Courant, die geregeld vijfmaal 's weeks wordt uitgegeven, en wel op Zondag, Dingsdag, Woensdag, Donderdag en Zaturdag, is f 5 in de drie maanden. —

DONDERDAG 9 SEPTEMBER.

De prijs der Advertentiën is, van een tot vijf regels f 1.00, en voor elken regel daarboven 20 centen, behalve 35 centen zegelregt, voor elke plaatsing.

Kolonisatie van nooddruftigen en bedelaars.

—

Het is voorzeker eene wenschelijke inrigting, wanneer de staat, ter wering van nooddruft en bedelarij, door kolonisering in onbebouwde streken des lands, aan armoede de hand biedt, aan werkzaamheid bronnen van bestaan opent, en alzoo *en* door vermindering van armoede *en* door vermeerdering van nijverheid 's lands welvaart bevordert. Volgaarne zullen daartoe door de natie eenige gelden worden opgebragt. Maar even aanbevelenswaardig als zoodanige kolonisatie, beheerd en bestuurd door den staat, voorkomt, even berispelijk schijnt het dezelve over te laten aan eene bijzondere maatschappij, die, blijkens de ervaring, aan hare beloften geenszins voldoet en zich in schulden dompelt. Nieuwe contracten aan te gaan met zoodanige Maatschappij, schijnt bijna even onverstandig als hare oprigting te hebben gedoogd. Wat in den tegenwoordigen stand van zaken de regering te doen schijnt, is de Maatschappij falliet te verklaren, haten boedel tegen taxatie over te nemen en hare schulden ter concurrentie te betalen. Lijden daarbij de schuldeischers der Maatschappij, het is hunne schuld; zij contracteerden met dezelve. De natie heeft de schulden der Maatschappij van Weldadigheid niet meer te betalen, dan die van iedere andere Maatschappij. Daarentegen is de regering, ten einde eene overstrooming van bedelaars te beletten, volkomen geregtigd om de Maatschappij, ten algemeenen nutte te onteigenen, haar de waarde betalende welke hare bezitting heeft.

Moet er dan verder door de natie worden opgebragt ter instandhouding en uitbreiding dier koloniën van nooddruftigen, goed; doch dan behooren de opbrengsten ook regtstreeks in de staatskas te worden gestort, opdat de staat zelf die koloniën onderhoude en besture, en voor derzelver goed beheer verantwoordelijk zij.

Zeer gaarne zal de natie zoodanige gelden opbrengen, mits de bedelarij behoorlijk worde geweerd. Gansch anders, wel te verstaan, dan thans het geval is, nu men het geheele land door, op eenige tijden des jaars [illegible], door bedelaars van de ergste soort wordt overstroomd en op eene even [illegible] als hinderlijke wijze wordt gekweld. In hoe ver gemeentebesturen of commissarissen van policie geldelijk belang hebben bij het uitdeelen van patenten of permissiën aan meestal vreemd bedelvolk, hetwelk, onder voorwendsel van muziek, zang of kunsten uit te oefenen, gedurende sommige weken des jaars, welke men vrijmarkt of kermis believt te noemen, toegelaten wordt, — dit weten wij niet; maar wij weten wel dat het geld-verkwisten is, koloniën voor nooddruftigen aan te leggen, wanneer men jaarlijks duizend nieuwe vreemde bedelaars binnen laat, omdat zij voorgeven te zingen of wel met een erbarmelijk muziek-instrument of eenige marmotten voorzien zijn. Wij weten wel dat het bespottelijk is, en volkomen onwaardig de oude instellingen, tot wier behoud de natie zoo gezet moet heeten, onnoozele bedelaars op te ligten en te vervoeren, terwijl men aan allerlei gespuis, hetwelk, de onmenschelijkste geluiden voortbrengende en de walgelijkste vertooningen gevende, langs wegen en straten zwaddert, veroorlooft, u daarmede tot in uw huis zelf te vervolgen, totdat gij eenig geld toewerpt aan deze veelmeer nog afpersing dan wel bedelarij. Indien daaruit soms eenige emolumenten voor eenen burgemeester of commissaris van policie moeten voortvloeijen, zoo legge men in 's hemels naam die heeren maar liever weder eene gratificatie toe, en de burger hebbe vrede op straat, rust aan zijn venster en veiligheid in zijne kamer.

Nu, als het kermis moet heeten, vertrapt een dromedaris uwe kinderen, doet een beer uwe vrouw avorteeren, springen er apen tusschen uwe paarden in, of maakt een bulderende trom hen schichtig. En gij hebt fraai t'huis blijven: het ergerlijkst geblaet, 't welk de van liederlijkheid verschordste keel kan uitbrengen, stijgt tot u op van de straat; en den bedelgorgel afkoopen kunt gij niet eens, want ook aan uwe buren moet alzoo geld worden afgedwongen; de tergendste draaiergels — om ten spoedigste te worden afgekocht, neemt men ze zoo valsch mogelijk — laten u den geheelen dag door geen oogenblik rust. Kinderen in lompen, bedekt met zweren en stijf van ongedierte, spartelen tegen uwe vensters op, en knarsen u een zoogenaamd gezang in het oor of werpen eene marmot op uwen schoot. Bedelaars op stelten walsen, onder een satanisch accompagnement van wanklank, voor uw balcon, en om de amusante bedelarij te completteren, worden er tooverkaarsen vertoond, die, naar willekeur in- en opgeschoven, nu eens aan iedereen vertoonen wat gij in uwen kelder bewaart, dan weder, ter volle hoogte uitgedreven, plotseling en tegen uw wil en dank de kamer verlichten, waar gij in veilige schemering waandet te zijn. Zoo moest onlangs een jong gehuwd paar, op eene verraderlijke wijze toegelicht, innige ergernis geven aan eenen met huwbare dochters rijk begaafden buurman. Het jonge paar was in de voorkamer op de canapé blijven zitten schemeren, — iets zeer onschuldigs voorzeker — en men had — voor de warmte — elkander wat kleederen afgedaan. Toen schoot plotseling de goochelkaars van den bedelaar voor het venster, juist tegenover dat waar de vijf huwbare dochters van den buurman zaten, eenvoudig om te zien wie er zoo al voorbij ging, en geenszins om hare buren te bezigtigen, *emparadis'd in one another's arms*. Zoo iets moge goed geweest zijn in het paradijs, meende de buurman, maar is eene minder geschikte vertooning voor mijne vijf maagdelijke dochters. In hoe ver de verontwaardigde buurman gelijk had, blijve weder in het midden gelaten; alleenlijk zij aangedrongen dat de goede zeden zoowel als eene goede policie het weren van dusdanige geluiden en vertooningen op straat ten sterkste gebieden.

—

Het bezuinigde budget voor oorlog.

—

»Het totaal bedrag van dit hoofdstuk is vermeerȝderd met ruim f36,000. Bij vergelijking van de »verschillende onderdeelen zal men ontwaren dat »*voor het personeel* over het algemeen minder som»men dan vroeger zijn uitgetrokken, maar dat »daarentegen meerdere gelden gebragt zijn *voor het* »*materiëel* en wel speciaal *voor dat der artillerie*, »waaraan voortdurend nog groote behoefte is."

Zoo heette het in de aanspraak van Z. Exc. den minister van financiën, bij het overbrengen van de begrootingswetten voor 1842 en 1843; luidens de *Staats-Courant* van 18 augustus.

Zekerlijk, er zijn aanmerkelijke sommen meerder gebragt voor het materiëel, speciaal voor dat der artillerie, waarvoor f164,640 meer gevraagd wordt dan ten vorigen jare. Maar ook het personeel, speciaal het hooge personeel, is niet vergeten. De *Kosten van het departement*, namelijk: het traktement van den directeur-generaal, dat van deszelfs adjudant, dat van den secretaris-generaal, dat van de chefs der afdeelingen, officieren en verdere ambtenaren, onderofficieren en bedienden, de surplus-traktementen van officieren, de toelagen aan officieren, de fourrage-gelden van den directeur-generaal en verdere daarop regthebbende officieren, zijn f67,454 hooger gesteld.

Ziehier wat op de begrooting over 1841 de 1ste afdeeling: *Kosten van het departement*, behelsde:

Toelage van den directeur-generaal . .	f	4,000
Traktement van den secretaris-generaal	»	4,000
Idem van de overige ambtenaren, geemploijeerden en bedienden, en daggelden van adsistent-bedienden . . .	»	98,800
	f	106,800

Dezelfde afdeeling, *Kosten van het departement*, luidt op de bezuinigde begrooting van 1842 en 1843, als volgt:

Tractement van den directeur-generaal	f	12,000
Idem van deszelfs adjudant	»	2,400
Idem van den secretaris-generaal . .	»	5,000
Idem van de chefs der afdeelingen, officieren en verdere ambtenaren, onderofficieren en bedienden	»	141,026
Surplus-tractementen van officieren .	»	2,800
Toelagen aan officieren	»	8,400
Fourrage-gelden van den directeur-generaal van oorlog en verder daarop regt hebbende officieren	»	[illegible]
	f	174,254

Dat heet bezuinigen! achterwaarts bezuinigen namelijk. Surplus-traktementen, toelagen, fourrage-gelden, — er ontbreken nog slechts tafel-gelden en kelder-gelden aan!

De andere directeurs-generaal krijgen slechts f8,000, waarom zal de directeur-generaal van oorlog *alleen* f12,000 erlangen? — Indien men hem het tractement van minister wil geven, waarom dan ook niet den titel? —

Waarom zou de secretaris-generaal van oorlog

f 5000 krijgen; terwijl aan geen ander departement een secretaris-generaal zoo veel krijgt? De secretaris-generaal van financiën, het werkzaamste departement, erlangt slechts *f* 4000: en voor dien van oorlog vraagt men *f* 5000; wat beduidt dat?

Ook de rubriek *Bureau- en lokaal-behoeften* is hooger geworden. Voor schrijfboeken, boeken en bindwerk moet men *f* 1700 meer hebben. *f* 400 meer voor licht, en *f* 1000 meer voor brandstoffen. En voor den aankoop van meubelen vraagt men *f* 300 meer; *f* 1500 in plaats van *f* 1200. De directeur-generaal van oorlog schijnt jaloersch geworden van het meubilair van buitenlandsche zaken. Heeft mijn ervaren ambtgenoot daarvoor ten vorigen jare *f* 1300 gehad, — schijnt hij gedacht te hebben — dan zou het al te mesquin zijn, dat ik het voor *f* 1200 deed. 'K zal dus maar *f* 1500 vragen; 't gaat in eene moeite door. Hier ziet men het derhalve weder: kwade voorbeelden bederven goede zeden. De *kleine huishoudelijke uitgaven, zoo als briefporten, enz.* zijn insgelijks vermeerderd; meer uit zucht naar vermeerdering dan uit behoefte waarschijnlijk, want de geraamde vermeerdering bedraagt *twee gulden en vijftien centen*, van *f* 1,443.60 is het geworden 1,445.75! tot op een cent is alles geraamd!! *Briefporten?* Wat beduidt dat. Heeft men vergeten dat de departementen van algemeen bestuur vrijdom van port hebben?

De metamorphose, welke onze kavallerie ondergaan heeft, is waarlijk ook door geene bezuiniging bekroond. Gelijk men weet veranderen onze regimenten kavallerie nu jaarlijks van naam en uniform. Zoo gezet » en vorst en volk, en volk en vorst" overigens zijn tot behoud der oude instellingen, even gezet is de directeur-generaal van oorlog tot verandering van namen en uniformen; geen policiemuts, geen streepje aan kraag of mouw vindt rust in zijne oogen: eerstdaags zullen er ook streepjes op de slopkousen komen. Doch teruggekeerd tot de kavallerie. Op de begrooting voor 1841 stond de kavallerie aldus vermeld:

Twee afdeelingen kurassiers . .	*f*	450,400
Twee regimenten ligte dragonders	»	445,600
Een regiment huzaren . . .	»	226,600
Een regiment lanciers . . .	»	225,300
		f 1,347,900

Na de verandering van namen, vermeldt het budget voor 1842, alsmede dat voor 1843:

Twee regimenten zware dragonders	*f*	664,370
» » ligte »	»	659,730
» » lanciers . . .	»	672,700
		f 2,025,900

Hier bedraagt dus de achterwaartsche bezuiniging *f* 678,000.

De traktementen, soldijen, toelagen en verdere kosten van de militaire academie bedragen over 1841 *f* 75,000, voor 1842 en 1843 zijn zij geraamd op *f* 138,200.

Men ziet dat, als het departement van oorlog verhoogd is, het materieel en speciaal dat der artillerie daarvan waarlijk niet alleen de schuld moet dragen.

Buitenlandsche berigten.

RUSLAND.

De geschillen tusschen Rusland en den paus schijnen bijgelegd. - Volgens berigten uit Petersburg had onlangs aldaar de installatie plaats van den door den keizer benoemden en door den paus bevestigden metropoliet der roomsch-katholieke kerken in Rusland en aartsbisschop van Mohilew, *Ignatius Pawlowski*. Ter bijwoning dezer plegtigheid waren twee bisschoppen uit het koningrijk Polen, de bisschop van Kalisch en de bisschop van Augustowo, naar St. Petersburg gekomen. Twee dagen na de installatie had er te Zarkoje-Zelo eene plegtige mis plaats, gedurende welke er eene preek in de Poolsche taal werd gehouden. (*L. A. Z.*)

DUITSCHLAND.

De *Fränkischer Kurier* behelst een heftig artikel over het besluit, onlangs door de Nederlandsche regering genomen opzigtens de stoombootvaart. Het dagblad beweert dat dit besluit alleen genomen is ter verlamming van de nieuw opgerigte Keulsche maatschappij van stoomsleepbooten. — » Maar zal Duitschland" — vraagt het blad — » zal het tolverbond dulden, dat onze vlag afhankelijk gesteld worde van de eventuële goede of kwade gezindheid der Nederlandsche provinciale staten en van de bewilligingen der Nederlandsche regering? Er wordt hiermede weder een nieuw geschil tusschen Holland en Duitschland opgeworpen; de overige Rijnstaten zijn er evenzeer als Pruissen bij betrokken; maar, aangenomen zelfs dat dit Hollandsche besluit Pruissen alleen trof; — aangenomen dat die staat alleen niet sterk genoeg ware om zijne belangen te doen gelden tegen de Nederlandsche aanmatigingen, zoo zou men zich toch in den Haag zeer bedriegen, wanneer men meende dat Duitschland onverschillig daarbij blijven en Pruissen's zaak niet terstond tot de zijne maken zou." Wijders wordt de Keulsche maatschappij aangeraden zich niet aan het besluit te storen en de bedoelde dienst door te zetten. » Dan zullen wij zien of de Nederlandsche overheden het *wagen* durven de Pruissische vlag te beleedigen en Keulsche schepen aan te houden."

Hannover, 31 *aug.* H. *Detmold* is bij eene hem dezer dagen aangezegde uitspraak der kanselarij van justitie, veroordeeld tot 6 weken gevangenis of eene boete van 300 rijksdaalders. Hij werd vervolgd (was in *Untersuchung*) wegens de vervaardiging van een' adres, door den magistraat der residentie aan den bondsdag ingeleverd, aangaande de laatste gebeurtenissen opzigtens de zaak der grondwet. (*K. Z.*)

Stuttgart, 3 *sept.* Naar men verneemt, beloven de onderhandelingen sedert lang tusschen de regeringen van Wurtemberg en Baden, over eene spoorweg-gemeenschap gevoerd, een gunstig einde voor de belangen van Zuid-Duitschland. Er zou overeen gekomen zijn eene ijzerbaan tusschen Pforzheim en Karlsruhe te leggen. Men twijfelt niet of er zou spoedig hand aan het werk worden geslagen.

ENGELAND.

Londen, 4 *sept.* In Britsch-Indië worden steeds maatregelen genomen voor het doorzetten van den oorlog met de Chinezen. Men verwacht daar, dat de nieuwe Engelsche commissaris, de heer *H. Pottinger*, en de admiraal *Parker*, welke den 17den juli van Bombay de reis naar China hadden voortgezet, met den meesten nadruk te werk zullen gaan.

Omtrent den staat van zaken in Britsch-Indië, met betrekking tot de naburige Aziatische rijken, luiden de berigten niet gunstiger dan de vorige. Ter handhaving van het gezag van shash *Soojah* waren onze troepen steeds in oorlogen gewikkeld, en men sprak van eene nieuwe expeditie tegen Herat, ten einde den khan *Kamram*, die zich aan den jegens de Britten vijandiggezinden shah van Perzië aangesloten heeft, te tuchtigen.

— De tijdingen uit China hebben onder allen, die bij den handel met dat land belang hebben, groote sensatie verwekt. De theeprijzen zijn daardoor gevoelig aangedaan, en ernstige gevolgen mag men als onvermijdelijk te gemoet zien, door de reactie in die prijzen, welke in den loop eener week ongeveer 7 p. per pond gedaald zijn, zijnde compagnies-congo tot 1 sh. 9 p. gevallen. Het berigt, dat men, ondanks de aldaar plaats hebbende vijandelijkheden, desniettemin voor dit jaar reeds eene hoeveelheid van 20,000,000 ponden thee is meester geworden, en dat den 18den mei bereids 11,000,000 ponden waren verzonden, heeft zekeren schrik gejaagd onder de houders, die van dit artikel tot hooge prijzen gekocht hadden; ofschoon van den anderen kant moet opgemerkt worden, dat dit vermoedelijk de laatste aanvoer is, dien wij voor langen tijd mogen te gemoet zien.

FRANKRIJK.

Parijs 5 *sept.* Men verzekert, dat een ambtenaar van het ministerie van buitenlandsche zaken dezer dagen naar Londen is vertrokken met instructiën voor den heer *de Bourqueney*, en dat de heer *de St. Aulaire* aldaar zijne betrekking van gezant zal aanvaarden, zoodra het nieuwe ministerie zal zijn geïnstalleerd.

— De koning heeft, vergezeld door den hertog *van Orleans*, den maarschalk *Soult* en eenen talrijken staf, de werken aan de fortificatiën om de hoofdstad weder in oogenschouw genomen.

— » De Belgische commissarissen, belast met de onderhandelingen betrekkelijk het handelsverdrag tusschen Frankrijk en België, bevinden zich sedert eenige dagen te Parijs. Drie ministers, de heeren *Guizot*, *Humann* en *Cunin-Gridaine*, moeten in regtstreeksche beraadslaging met hen treden. Alzoo hoopt men spoedig tot eenen uitslag te zullen komen. Men heeft herinnerd dat de commissie, die benoemd geworden was om met de Engelsche gemagtigden te handelen, niets ten einde heeft kunnen brengen, en dit maal schijnt men aan eenen snellen afloop te gelooven. Deze verwachting is wellig niet vrij van begoocheling. Zijn er, vooreerst, geene Fransche belangen, die zich, met meer of minder grond bedreigd achten door het traktaat hetwelk men aankondigt? Weet men in hoe ver die belangen gelijk of ongelijk hebben? Kent men den graad van tegenstand wel, dien zij in de Kamers kunnen bieden tegen de ratificatie eener schikking van die soort? Andere bedenkingen: hoe ver zal het verdrag gaan? Zal het, gelijk men gezegd had, eene vereeniging van douanen zijn, welke een en hetzelfde tarief voor Frankrijk en België zou daarstellen? Dit schijnt ons zeer moeijelijk; maar kortom, was dit het hoofddenkbeeld, zou men er dan eenig gevolg aan kunnen geven, zonder veelvuldige discussiën met de aangrenzende mogendheden? Zou men geen politische moeijelijkheden op weg ontmoeten? In één woord, het schijnt ons niet zonder bezwaar; een vraagstuk hetwelk ter naauwernood voorgesteld is, als rijp en zijne oplossing nabij voor te doen komen." (*Revue de Paris.*)

Binnenlandsche berigten.

's Gravenhage, 6 *sept.* Het in de zitting der Tweede Kamer van den 3den dezer ingediende nieuwe ontwerp van wet, betrekkelijk de regtsmagt der hoogheemraadschappen, dijk- en polder-besturen, enz, behelst, naar aanleiding van de tegen het vroegere ontwerp in de afdeelingen der Kamer gemaakte bedenkingen, verscheidene wijzigingen, vooral in de redactie van eenige artikelen. Onder anderen zijn bij dit nieuwe ontwerp twee nieuwe artikelen gevoegd, te weten art. 4, inhoudende, dat, voor zoover door sommige heemraadschappen, dijk- en polderbesturen enz. de dijk- en polder omslagen, of verdere lasten, niet regtstreeks van de dijk- en polderpligtingen of contribuabelen worden ingevorderd, maar de gemeente- of polder-besturen daarvoor worden aangeslagen, die aanslagen en lasten, bij wanbetaling zullen worden verhaald, volgens de bepalingen, te dien opzigte bij de bestaande reglementen gemaakt of nader vast te stellen; — en art. 25, inhoudende, dat aan de heemraadschappen, dijk- en polder besturen enz., voor de dijk- en polder lasten, of andere lasten, het dijk- en polder-bestuur betreffende, het regt van privilegie wordt toegekend op de gronden, land- en andere eigendommen, welke aan die lasten of omslagen onderworpen zijn. Dit privilegie zal niet langer stand grijpen dan gedurende het jaar, waarvoor de omslagen en lasten verschuldigd zijn, en het jaar daarop volgende; in dier voege, dat, wanneer binnen dien tijd de goederen voor de verschuldigde achterstallige lasten niet bepaaldelijk zullen zijn aangesproken en vervolgd geworden, het voorgeschrevene privilegie zal vervallen zijn. Hetzelve privilegie zal geenerlei nadeel toebrengen aan zoodanige legale of conventionele verbanden of privilegiën als voor de afkondiging dezer wet zijn verkregen, maar daarentegen drukken op al de zoodanigen, die na het tijdstip ontstaan, en boven welke hetzelve alzoo den voorrang hebben zal. Het voorschreven privilegie wordt in alles gelijk gesteld met dat, in artikel 1185 n°. 4 van het Burgerlijk Wetboek omschreven, en zal mitsdien uitgeoefend en gerangschikt worden, zoo als te dien aanzien in artikel 1193 en 1194 van dat Wetboek is bepaald.

— Men verneemt dat Z. M. hoogstdeszelfs buitengewonen adjudant, den kolonel *A. V. Michiels*, civielen en militairen gouverneur op Sumatra's westkust, ridder der Militaire Willemsorde 4de klasse en der orde van den Nederlandschen Leeuw, bevorderd heeft tot kommandeur der Militaire Willemsorde, en zulks uit hoofde van het dempen van een' in de Padangsche bovenlanden, op Sumatra, uitgebroken opstand.

— Morgen ochtend ten elf ure zal de Tweede Kamer der Staten-Generaal eene zitting houden, waarna eene bijeenkomst met gesloten deuren zal plaats hebben, waarin, naar men verneemt, Z. Exc. de minister van binnenlandsche zaken aan de Kamer de verlangde inlichtingen en ophelderingen, nopens de aanhangige voordragt van wet, betrekkelijk de maatschappij van weldadigheid, zal geven.

— Binnen weinige dagen worden de antwoorden der regering, nopens het ontwerp, ten aanzien der uitgestelde schuld, te gemoet gezien. Men verzekert dat eenige wijzigingen in het ontwerp zullen gebragt worden.

— Men verneemt, dat op de laatste algemeene vergadering der maatschappij: *Tot bevordering der toonkunst*, gehouden binnen Amsterdam, is besloten, om in den loop van het ingetreden maatschappelijk jaar een algemeen muziekfeest te 's Hage te vieren.

— Z. Exc. de minister van financiën, (in ervaring gekomen zijnde, dat bij bevelvoerders van stoombooten eenige onzekerheid of verschil van gevoelen bestaat, omtrent de verpligtingen door hen in sommige gevallen, bij het voorbij varen van andere stoombooten of zeeschepen, krachtens de bestaande verordeningen in acht te nemen) heeft niet ondienstig geacht, mits dezen ter kennisse der onderscheidene belanghebbenden te brengen, zulks voor zooveel noodig, te herinneren:

Vooreerst: dat art. 1 van het koninklijk besluit van 15 april 1826 (*Staatsblad* n°. 28), waarbij in sommige gevallen aan de stoombooten vrijheid wordt gegeven, om *stuurboordswal* in plaats van *bakboordswal* te houden, onder inachtneming der voorzorgen daarbij breeder omschreven, eenig en alleen betreft het ontmoeten of voorbij varen van *zeil-vaartuigen* door gezegde stoombooten, maar niet wanneer verschillende *stoomvaartuigen* elkander ontmoeten of oploopen; in welk laatste geval, krachtens het bepaalde bij art. 1 van het koninklijk besluit van 4 sept. 1824 (*Staatsblad* n°. 47), de elkander tegenkomende stoombooten beide naar *bakboords-zijde* zullen moeten houden, om aan *stuurboords-zijde* te passeren, terwijl van twee stoombooten, welke denzelfden koers hebben en elkander oploopen, de voorste naar *stuurboords-zijde* en de achterste aan *bakboords-zijde* zal moeten houden om elkander aldus te kunnen voorbij komen.

Ten andere, dat bij eene stellige verordening van de Pruissische regering, dd. 16 januari dezes jaars, de in Nederland van kracht zijnde voorschriften omtrent de in acht te nemen voorzorgen bij de ontmoeting of het voorbij varen van verschillende stoombooten of van stoom- en zeilschepen, op dat gedeelte van den Rijn, hetwelk beneden het Spijksche veer is gelegen, en derhalve bepaaldelijk daar, waar de eene over tot het grondgebied van Nederland en de andere oever tot dat van Pruissen behoort, van toepassing zijn gemaakt.

Mengelwerk.

Gedachten bij het ontblooten van het standbeeld, ter eere der nagedachtenis van DE RUIJTER opgerigt.

(*Ingezonden.*)

Gewis is het een aandoenlijk oogenblik, als het dankbare nageslacht een monument daarstelt ter eere van een held, die het vaderland zoo vele gewigtige diensten heeft bewezen, en die, met godsdienstige bewustheid van de regtmatige en edele zijner pogingen, geene gevaren te groot rekende om zijn geliefd vaderland te verdedigen op een element, waar zijne rijpe ondervinding en helder genie de grootste en magtigste tegenpartij durfde weerstaan.

DE RUIJTER drukte het zegel op hetgeen TROMP en vroeger de Watergeuzen hadden bewezen, dat het zwakke Nederland deszelfs bestaan moest putten uit de zee en uit die zee dat zelfde bestaan *moest* handhaven.

Hij wijdde daaraan zijn geheele leven, en, hoewel met alle rang en eer beschonken en veredeld, bleef zijn aard bescheiden en onderworpen, bleef zijn hart slaan voor de welvaart van zijnen geboortegrond en zijn leven veil voor de bescherming van de regten zijner medeburgers.

Indien het mogelijk is dat in het leven hier namaals aan sommigen de magt wordt gegeven, om hunnen geest nog eenmaal te verplaatsen op die wereld, waar zij zich tot de genietingen van den Hemel hebben voorbereid, — dan heeft misschien de schim van DE RUIJTER de ontbulling van het metalen kunststuk aanschouwd en de opgetogene menigte, die voorzeker met edele geestdrift aan de daden van den held herdacht, met welgevallen opgemerkt als dezelfde Hollandsche natie, die hem vroeger na volbragte wapenfeiten bejubelde en verwelkomde. — Ook de vorsten van hetzelfde stamhuis van WILLEM III hebben den glans van het hof en de schitterende wapenpraal der residentie verlaten, om in het afgelegen Vlissingen, op hetzelfde oogenblik den geboortegrond van den lijnbaansjongen te betreden, toen daar een metalen standbeeld voor den grooten zeeman werd ontbloot. Zij ook bragten hulde toe aan zijne deugden en schenen deel te nemen aan de geestdrift der menigte. Maar zou de geest van DE RUIJTER door dit alles zijn voldaan geworden? zou het nederig en hartstogtelijk Hollandsch gevoel zijn voldaan, door de weidsche pracht aan het standbeeld, op hetzelfde oogenblik dat de magt, waarvan hij de kracht heeft bewezen, te loor gesloopt; dat de schepen worden gesloopt; dat de zeelieden worden ontmoedigd en ter neer gedrukt; dat de magt, waarvan hij het sieraad was, wordt verwaarloosd en miskend, en de naam daarvan bij het bestuur noodzakelijk wordt geoordeeld, alleen daarom om den volksgeest tevreden te houden en te sussen? Zou niet de belanglooze, aan de dienst van het land toegewijde held liever hebben gezien, dat het nageslacht, zich herinnerende de door hem bewezen daden, herdenkende hoe een enkele zeeslag over het lot en de welvaart van Holland besliste, ook nog steeds een gedeelte harer rust en kracht zocht in de vlottende bolwerken van den staat?

De tijden van DE RUIJTER zijn voorbij; de kracht, waarmede ons gemeenebest zich heeft gevestigd en ontwikkeld, en de overspanning waarmede deszelfs onafhankelijkheid later is verdedigd en bevestigd, behoort tot die tijden.

Dwaasheid is het om er aan te denken dat immer weder zulke dagen van magt en roem voor Nederland zouden herrijzen; maar waarheid is het tevens, dat eene doelmatig beperkte zeemagt voor ons land onontbeerlijk is; dat, wanneer eenmaal de sterkte der zeemagt is bepaald en geregeld, de administratie en werven naar zoodanige sterkte kunnen worden ingerigt; dat dan de natie eene marine kan hebben, die haar minder schatten kost en meer nut aanbrengt; en dat het afhangt van de inrigtingen dier marine en van het kader der zeeofficieren, om deze magt zwaar te doen wegen als een steun voor den staat en om de energie van ons land te vertegenwoordigen en te doen eerbiedigen.

Hoe edel dus het denkbeeld is geweest om ter nagedachtenis van onzen grootsten zeeheld een standbeeld op te rigten, — meerdere hulde zoude hem nog bewezen worden, zoo de natie, erkentelijk voor zijne daden, nog steeds een deel harer kracht, welvaart en veiligheid zocht in dat wapen, waarin DE RUIJTER zoo geschitterd heeft, en het bestuur, gemoedelijk en opregt deelende in den nationalen geest, de zeemagt niet aanhield omdat men dezelve niet durft vernietigen, maar de marine opwekkende uit overtuiging, en de misbruiken en onevenredigheden van werven, administratiën en daadwerkelijke magt, op het oog hebbende, alle zoodanige verbeteringen aanwendde als gebiedend worden vereischt.

Z.

Het geheim. (1)

DOOR L. MÜHLBACH.

I.

Plegtstatig klonk het gelui der klokken door de zwijgende straten. De hemel straalde in het morgenrood der rijzende zon en verlichtte hier en daar de geslotene vensters der stille huizen, waarin de ochtendslaap allen nog geboeid hield. Er was nog geen leven en beweging in de anders zoo volkrijke straten en het wijd klinkende gelui der klokken scheen de sluimerenden uit den slaap te willen wekken. Maar het was slechts het gelui dat eenen sluimerende ter eeuwige rust vergezelt, de laatste levensgroet aan de gestorvenen. De eentoonige maat van naderende schreden brak thans de stilte af, de zachte klaagtoonen der treurmuziek trilden door de lucht en langzaam trok eene plegtige lijkstaatsie door de straat. Mannen, in zwarte mantels gehuld, openden den trein; dan volgde de lijkbaar, die door vier met zwart behangen paarden werd getrokken en een lange stoet van in 't zwart gekleede mannen sloot den trein. Hunne gezigten waren ernstig, maar er was geen traan in hunne oogen, en hunne gelaatstrekken duidden geen weemoed of smart, maar kalmte aan. Het klokkengelui en de treurmuziek scheen alleen hen zoo ernstig te stemmen, de doodkist en de doode hadden daaraan geen deel. Langzaam, langzaam trok de stoet voort, de schildwachten aan de poort salueerden, en de trein ging ter poort uit naar het nabijgelegen kerkhof. Tusschen ingezakte en hoog opgeworpen graven trokken zij voort tot aan het opene graf, dat bestemd was, de kist te ontvangen. Hier hield men stil. De bedrijvigheid der menschen had den doode nu nog de laatste schatting te betalen, en onder klokkengelui en horenmuziek was de doodgraver met zijne knechten bezig de zwarte kist van de baar te heffen; vaardig sloegen zij touwen om dezelve en nu, op een bevelwoord van den doodgraver, lieten zij met de touwen de kist in het graf neêrzakken. — Thans stond zij op den bodem van het graf, en de vorige plegtige stilte keerde terug. Een koor van zangers trad aan den rand van het graf, de horens begonnen langzaam, naauw hoorbaar de verheven wijs van een geestelijk lied; zacht begonnen de zangers het vrome gezang, hetwelk zich langzamerhand verhief en eindelijk in volle kracht en in het rond weergalmde; de horenmuziek en het klokkengelui vermengden zich met dit gezang; de zon was geheel opgegaan en bescheen de stille graven en het zwarte op de kist in de opene groef. Een zacht windje bewoog het hooge gras der graven, en suisde in de cypressen en treurwilgen; het scheen den gestorvene zijnen laatsten groet te willen brengen. Het plegtige van dit oogenblik trof alle aanwezenden, en eene innige ontroering was op hun gelaat te lezen. De gestorvene was hun bloedverwant, hun vriend niet geweest, en de tranen, die zij thans schreiden, waren niet aan hem, maar aan het plegtige uur der begrafenis gewijd. Het gezang heeft opgehouden, de laatste toonen der muziek trillen nog zachtjes door de lucht, en de lippen der verzamelden bewegen zich tot het stille gebed. Daar komt op eens een jongeling aanloopen, zijn zwart haar fladdert in den wind, zijne wangen zijn bleek als de dood, zijne oogen staren in de verte, zijne armen strekt hij uit als wilde hij iets van zich weren. Houdt op, houdt op! roept hij op een' hartverscheurenden toon, en door de rijen der rouwdragers en zangers heen dringende, staat hij aan den rand van het graf. »Nog is het tijd," roept hij met luider stemme, en voor dat iemand het verhinderen kan, springt hij in het graf. Met zijne hand rukt hij het deksel van de kist open; — daar ligt, tusschen bloemen en in witte lakens gewonden, het koude lijk, bleek als marmer. De diep ingevallen oogen zijn gesloten, het half vergrijsde haar hangt slap aan de beide zijden van het geele voorhoofd en der holle wangen naar beneden, de blaauwe lippen zijn half geopend. Slechts even heeft de dood zijn offer aangeraakt, en er zijn nog geene sporen der verwoesting zigtbaar. Stom en door schrik bevangen stonden de rouwdragers; de opene doodkist met het koude lijk, daarboven de blaauwe hemel, rondom het groen der boomen, het schoone leven, dit alles werkte magtig op hunnen geest. De jongeling sloeg hierop geen acht, hij zag geen lijk, zag geen menschen, die hem aanstaarden, geen hemel, geene boomen, — hij dacht dat hij alleen was. Zijne bevende regterhand greep naar het doosje, dat tusschen de op de borst gevouwen handen van het lijk stond. Met een' snellen greep had hij het gevat en onder zijn kleed geborgen. Toen drukte hij het deksel der kist weder toe en wilde het graf verlaten. Te vergeefs! De sprong naar beneden was wel gelukt, maar vruchteloos zijn zijne pogingen om er weder uit te komen. Thans schijnt hij weder bij zijne zinnen te komen, hij ziet angstig en verwonderd in 't rond, hij heeft voor al de gezigten, welker blikken op hem gerigt zijn, voor de ijselijke plaats, waar hij zich bevindt.

»Een touw, laat een touw af, waaraan hij zich kan vasthouden!" roept een der aanwezigen.

Het geschiedt, — de jongeling grijpt naar dit reddingsmiddel met krampachtige haast en men trekt hem naar boven. Nu voelt hij weder vasten grond onder zijne voeten, hij prevelt eenige woorden van dank en wil zich haastig verwijderen. Men houdt hem tegen; te vergeefs is zijn tegenstand, zijn bidden, zijn smeeken, zijne bedreigingen; te vergeefs beroept hij zich op zijne bekendheid en nog meer op die van zijnen vader, den graaf LABBE, wiens huishofmeester de overledene geweest was.

Men is onverbiddelijk. »Laat eerst eens zien, heer graaf, wat gij uit het graf hebt gehaald!"

Het is een doosje met papieren, zegt hij, dat bij vergissing mede in de kist is geraakt. Ik was belast, het te halen!

Laat zien het doosje! zegt de eerste burgemeester, die ook als rouwdrager de lijkstaatsie gevolgd was, en toen de jongeling zich verzet, zegt hij op ernstigen toon: »In naam des overledenen, vorder ik, dat gij mij laat zien, wat gij hem uit het graf hebt ontroofd!"

De jongeling haalt weifelend zijnen roof van onder zijn kleed te voorschijn. Ziet gij, een klein eenvoudig doosje! Het bevat niets als papieren, familie-berigten! De burgemeester grijpt er haastig naar, en eer nog de jongeling tijd heeft het te verbergen, is het hem reeds ontnomen.

Nieuwsgierig verdringt zich de menigte om het doosje te zien, en de burgemeester zegt op ernstigen toon: »Jong man, vreest gij des overledenen wraak niet? Aanschouw de woorden, die hier op het deksel geschreven zijn. Misschien schreef ze de stervende met zijne laatste kracht, het was zijne laatste aardsche zorg, en gij, gij wilt den laatsten wil eens gestorvenen niet ontzien?" Hij hield den jongeling het doosje voor; toen deze het opschrift gelezen had, ontstelde hij hevig en bedekte, luid snikkende, het gezigt met zijne handen.

»Wat staat er op geschreven?" werd er uit de menigte der toeschouwers geroepen.

De burgemeester zag ernstig in 't rond en zeide plegtig: »Er staat op te lezen: Vervloekt zij hij, die mij

(1) Uit den » Pilot."

opent." — Eene diepe stilte volgde hierop daarna fluisterde men zacht en beangst onder elkander:

»Zaagt gij het lijk wel! Hoe somber en dreigend zag het er uit!

Ik geloof dat wij allen vervloekt zullen zijn, als zijn laatste wil niet vervuld wordt!

Hij zal ons te middernacht verschijnen, en ons van onze nachtrust berooven, als wij deze vermetelheid dulden!"

Zoo fluisterde men onder elkander, en vervolgens riepen allen luid: Laat ons het doosje verbranden.

Aan den wensch des overledenen zal voldaan worden.

Ja verbranden, laat ons hetzelve verbranden.

Dat zal gebeuren! zeide de burgemeester.

Alles liep nu door malkander, om drooge takken en dor gras bijeen te zamelen en tot eenen brandstapel te vlijen. Het open graf, de doodkist, de begrafenis, dit alles was vergeten, en de stille rustplaats was eensklaps in eene plaats van gewoel veranderd. — Na eenige vergeefsche, door den wind verijdelde pogingen was het eindelijk gelukt, de opgestapelde takjes in den brand te krijgen. Lustig steeg de vlam in de hoogte, en werd met eenen vreugdekreet begroet.

Zoo zullen wij dan het doosje verbranden, zeide de burgemeester ernstig, en trad bij het vuur.

De jongeling, die tot hiertoe als verplet had gestaan, greep krampachtig des burgemeesters hand en hield die tegen: *Doe het niet*, smeekte hij met eene van aandoening bevende stem, ik bezweer u, geef mij het doosje!

Vervloekt, die het opent! riep de burgemeester, en wierp het in de vlammen, zoodat zij haren buit geheel bedekten.

Wederom jubelde de menigte, en wierp volijverig meer hout en takken in het vuur, dat het nog hooger en lustiger brandde. De jongeling stond verpletterd en snikte luid.

Laat ons thans de kist met aarde bedekken en den afgestorvene de laatste eer bewijzen! Heft den lijkzang aan! Zacht, blaas zacht het vrome lied, en laten wij daarbij zingen!

Weder stonden zij om het graf, en plegtig klonken de toonen der vrome muziek in het rond, en terwijl zij zongen, terwijl de klokken luidden en het vuur knetterde en flikkerde, trad de doodgraver met zijne schop, en wierp de eerste kluit aarde op de doodkist, die op akeligen, doffen toon terstond antwoord gaf op dezen eersten en laatsten groet der aarde. Sneller volgden nu de schoppen aarde, reeds was van de kist niets meer te zien, aanhoudend klonk de lijkzang, luidden de klokken, en schalden de bazuinen. Het vuur was ingevallen, en wierp zijnen roodachtigen schijn op de omliggende grafheuvels, en de zon fonkelde in de dauwdroppels der bloemen op de graven. De jongeling stond op van zijne knien, en verliet met wankelende schreden het kerkhof, en achter hem klonk het vrome gezang:

Der aarde komt de aarde alleen toe,
't Verstofte alleen aan het stof;
Wij zullen het ligchaam begraven,
De geest is ten hemel gevaren.

De ziel gaat, deze aarde, ach, onttogen,
Naar 't oord waar de vrede alleen woont,
Want tusschen geboren en sterven
Ligt kommer, ontbering en pijn.

II.

Zwaarmoedig, het hoofd in zijne hand geleund, zat de jonge graaf LABEL op zijne eenzame kamer, en de diepe zuchten die zijne borst bewogen, de zacht gemompelde woorden getuigden van de diepe ontroering zijns gemoeds. Zoo zeer was hij in zijne eigene gedachten en beschouwingen verdiept, dat hij niet eens bemerkte, hoe de deur achter hem zachtjes werd geopend, en een oudachtig man, die er ernstig en eerwaardig uitzag, de kamer binnentrad. Een oogenblik bleef hij aan de deur staan en zag deelnemend naar den jongeling, toen ging hij naar hem toe, en, zijne hand op des jongelings schouder leggende, vroeg hij: hoe zoo treurig, EDUARD?

De aangesprokene schrikte geweldig, en omziende, zeide hij vriendelijk: Ach zijt gij het, mijn beste vriend!

Hij stond op en reikte den anderen de hand; daarna, toen hij hem scherp in de oogen had gezien, zeide hij met eenen matten grimlach: Ik zie reeds, waarom gij komt! Gij zijt ontevreden op mij! Men heeft u over mij gesproken, niet waar?

De geheele stad spreekt er van, hervatte de andere, en ik beken, dat ik, zoo min als anderen, mij de reden uwer handelwijze kan verklaren. Wat gaan u de aangelegenheden en geheimen van den ouden vriend uws vaders aan; waarom wildet gij het graf nog ontrukken, wat deze besloten had daarin mede te nemen!

EDUARD ging hevig ontroerd de kamer op en neder; vervolgens bleef hij voor zijnen vriend staan en zijne lippen beefden van inwendige aandoening, terwijl hij zeide: Ik kan het niet langer uithouden, mijn vriend, ik kan niet! Mijne borst is toegenepen, ik moet den last van dezen vreesselijken twijfel van mij wentelen, al zij het ook slechts voor een oogenblik. Ik moet, al is het maar eene seconde, vrij en onbelemmerd adem kunnen halen, en in den boezem eens vriends mijn leed en mijne klagten uitstorten! Hij leunde op de borst van zijn vriend, en snikte luid. Spreek, spreek, zeide deze deelnemend, gij kunt op mijne stilzwijgendheid rekenen.

(Vervolg hierna.)

Advertentiën.

Marktprijzen.

NIJMEGEN, 6 September 1841.

Tarwe was heden zeer weinig ter veil en alleen voor stedelijke behoefte begeerd: voor *oude Hooglandsche* is ƒ 11 à 11.25, voor *Gewone soorten* ƒ 9.75 à ƒ 10.[illegible] voor *nieuwe* ƒ 8 à ƒ 9 besteed. — *Rogge* tot vorige prijzen goed afgegaan; *Oude* ƒ 6.75 à ƒ 7; *Nieuwe* ƒ 5.[illegible] à ƒ 6. — *Gerst* slap, ƒ 4 à ƒ 4.25. — *Boekweit* werd weinig begeerd; *Oude* ƒ 6 à ƒ 6.25; *Nieuwe* ƒ 5 [illegible] ƒ 5.50. — *Haver* ging beter af; *Oude* ƒ 2.50 à ƒ 3; *Nieuwe* ƒ 2.25 à ƒ 2.70. — *Graauwe Erwten* gingen van ƒ 8.25 à ƒ 10 vlug af. — *Koolzaad* vond eenige begeerte, doch was niet ter veil.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 8 Sept. 1 El 6 Palm 0 Duim; gew. 0 Duim; gev. 0 [illegible]

Prijs-Courant der Effecten.

DINGSDAG, 7 SEPTEMBER.	Laagste koers.	Hoogste koers.	Ko[illegible] ten 4[illegible]
NEDERL., Werk. Schuld à $2\frac{1}{2}$ pCt.	$51\frac{1}{16}$	$51\frac{3}{4}$	5[illegible]
Dito Dito . . » 5 »	101		
Uitgestelde Schuld . . » »			
Kansbiljetten . . . . . ƒ	$25\frac{3}{16}$		
Amortisatie-Syndicaat, à $4\frac{1}{2}$ pCt.	$91\frac{11}{16}$		
Dito Dito . » $3\frac{1}{2}$ »	$75\frac{5}{8}$		
Handelmaatschappij . » $4\frac{1}{2}$ »	$156\frac{7}{8}$		
Nieuwe Dito . . . » $4\frac{1}{2}$ »			
Nieuwe Dito 1837 . » $4\frac{1}{2}$ »			
Oostindische Leening » 5 »	$97\frac{5}{16}$	$97\frac{3}{8}$	97[illegible]
Spoorweg Haarlem . . »			
Aand. Rijn-Spoorweg . » $4\frac{1}{2}$ »			
FRANKR. Inschrijv. G.B. » 3 »			
SPANJE. Leening *Ardoins* » 5 »	$19\frac{3}{16}$	$19\frac{1}{2}$	1[illegible]
Dito onbep. stukk. . » 5 »			
Passive . . . . »			
Deferred . . . . »			
Fransche Uitgestelde »			
PORTUGAL. Oblig. te Lond. » 3 »			
RUSL. *H.* & *C.* 1798, 1816. » 5 »	$105\frac{3}{8}$		
Dito 1828, 1829 . . » 5 »	$105\frac{3}{8}$	$105\frac{1}{2}$	
Dito 1831, 1833 . . . » 5 »	$98\frac{1}{2}$		
Oblig. bij *Hope* . . . . » 4 »	$86\frac{1}{2}$	$86\frac{7}{8}$	
Oblig. te Londen . . . » 5 »			
Dito te Hamburg. . . » 5 »			
Inschrijving in Assign. » 6 »			
Certific. van dito. . . » 6 »	$69\frac{1}{2}$	$69\frac{3}{8}$	
POLEN. Aandeel. à fl 300 » ƒ			
Dito à fl 500 » »			
OOSTENR. Aand. à fl. 100 » ƒ			
Dito à fl 250 . . . . » »			
Metalliek . . . . » 5 »	$103\frac{5}{8}$		
Dito . . . . » 3 »			
Dito . . . . » $2\frac{1}{2}$ »	$54\frac{1}{4}$		
BRAZILIE. Dito dito » 5 »			

Te Arnhem, bij C. A. THIEME Boekdrukker, [illegible]